

Nieuwsbrief

December 2015 nummer 3

De Vrijheijt van Rosendaal

Colofon nieuwsbrief

Secretariaat

Boutenslaan 3
4707 NC Rosendaal
Tel.: 0165 544769
E-mail: info@heemkundekringroosendaal.nl
Website: www.heemkundekringroosendaal.nl

Redactie nieuwsbrief

Koos Caniëls
Tel.: 0165 543297
E-mail: j.j.caniels@kpnmail.nl

Bankrelatie

NL75 RABO 01443244 23

SAMENWERKEN

Tegen het einde van het jaar komt bij iedereen zo'n gevoel van: hè, er is bijna weer een jaar voorbij.

En wat voor een jaar was 2015! In aanvang langzaam begonnen met onze maandelijkse open huis dagen, onze eveneens maandelijkse bestuursvergaderingen en de gebruikelijke jaarvergadering en onze lezingen. Ook onze werkgroepen kwamen weer heel regelmatig bij elkaar. En dat alles in ons Heemhuis in dat prachtige kloostergebouw Mariadal. We hebben op dit moment nog niets gehoord hoever het staat met de herontwikkeling van het gebouw. We wachten die berichten dan ook in spanning af. Naarmate het jaar vorderde en de vakantieperiode achter de rug was, kwamen er nogal wat activiteiten op ons allen af. Vanzelfsprekend gingen onze open huis dagen gewoon door (soms met erg grote belangstelling)

en ook onze werkgroepen bleven creatief en actief aan de slag. En er werden voorbereidingen getroffen voor de grote tentoonstelling over bierbrouwerijen en oude cafés van Rosendaal, die in september officieel werd geopend. Als we van te voren geweten hadden dat daar zoveel mensen op af zouden komen, hadden we elkaar 'voor gek' verklaard. Maar ja, tot nu toe zo'n 1200 bezoekers voor zo'n tentoonstelling is een ongekend succes. Daarvoor past grote waardering voor het werk en de inzet van de werkgroep die daar mee bezig is geweest. Die waardering geldt natuurlijk ook voor alle werkgroepen die binnen onze heemkundekring aan het werk zijn geweest en nog zijn. Mede daardoor is het jaar 2015 een bijzonder heemkundig jaar geworden.

Al met al kunnen we dan ook zeggen dat we een goed heemkundig jaar achter de rug hebben. Soms heel druk, soms gewoon druk, soms wat minder druk, maar altijd gezellig. En natuurlijk brengt het werken in groepen en met mensen soms wat spanning met zich mee, maar dat is normaal in het intermenselijke verkeer dat we met elkaar hebben. Als we allemaal openstaan voor goed en open overleg -vooraf en achteraf- kan elke activiteit, welke het dan ook is, als geslaagd worden beschouwd.

In deze laatste nieuwsbrief van dit jaar wordt u zoals gebruikelijk weer geïnformeerd over onze activiteiten in 2016. En natuurlijk hopen wij dat wij elkaar daarbij, zo veel als voor u mogelijk is, zullen en kunnen ontmoeten.

En zo zijn we dan weer een jaar verder. Ik wens u van harte toe dat u goede, fijne en zinvolle feestdagen mag beleven en voor uzelf en al uw familieleden dat het nieuwe jaar u veel goeds mag brengen!

René Konings, voorzitter

WOONZORGCENTRUM ST. ELISABETH WINT BRAINTRAINER PLUS

Op dinsdag 22 september jl. om 10.30 uur werd deze prijs in het Woonzorgcentrum aan de Wouwseweg uitgereikt door Hendrik-Jan van Katwijk, van de firma Qiosq uit Schiedam, aan Marianne Blenkers, team welzijn van St. Elisabeth.

Met medewerking van Heemkundekring "De Vrijheijt van Rosendale" had St. Elisabeth meegedaan aan een wedstrijd die werd uitgeschreven door de leverancier van de Braintrainer Plus, de firma Qiosq uit Schiedam, en daarmee zowaar de eerste prijs gewonnen: een Braintrainer Plus!

Wat ging hier aan vooraf?

Via de website van de Braintrainer Plus werd bekend gemaakt dat er door het samenstellen van een quiz een Braintrainer Plus gewonnen kon worden.

"Voor onze bewoners zou het leuk zijn om een quiz over Roosendaal e.o. te hebben", zo verwoordde St. Elisabeth haar verzoek aan het bestuur van onze heemkundekring "De Vrijheijt van Rosendale".

En er werd inderdaad aan haar verzoek voldaan waarna weldra het initiatief door twee van onze bestuursleden werd opgepakt.

"Die aangeboden hulp bleek een gouden greep!" vertelde zij later aan de pers.

Wat moest er gedaan worden?

Aan de slag derhalve om minimaal 250 (!) vragen te bedenken betreffende Roosendaal en omstreken met daarbij 4 antwoordmogelijkheden, waarvan er uiteraard steeds maar één het juiste is. De andere, foute antwoorden moesten wel min of meer passen bij de vraagstelling. Hoewel het heel wat moeite en tijd gekost heeft om dit karwei te klaren, mocht het resultaat er zijn. Tevens waren er vele mooie afbeeldingen geplaatst bij de multiple-choice vragen om de vragen aanschouwelijk en herkenbaar te maken.

Wat is het resultaat?

De bewoners en cliënten van St. Elisabeth maken nu graag en veelvuldig gebruik van de gewonnen Braintrainer. De eenvoudige bediening van het aanraakscherm neemt elke angst voor computers weg. Spelenderwijs wordt het geheugen geactiveerd en wordt met veel plezier gewerkt. Tevens leveren de

verschillende vragen stof op tot een gesprek tussen de gebruikers onderling.

De voorzitter van de heemkundekring en de twee bestuursleden, bedenkers van de vragen, aan wie St. Elisabeth deze mooie prijs te danken heeft, werden op deze ochtend dan ook terecht in het zonnetje gezet.

De mogelijkheid om deze quiz ook te gebruiken bij de andere woon- en zorgcentra in Roosendaal wordt op dit moment in overweging genomen. Heemkundekring "De Vrijheijt van Rosendale" zal bij gelegenheid daartoe contact opnemen met de afdelingen welzijn/activiteiten aldaar.

Christ van Rooij en Lenny Hamans.

REGIONALE HEEMQUIZ, 13 NOVEMBER 2015

Met ons, acht man/vrouw sterk quizteam, trokken we ten strijde naar Oudenbosch. In het Markland-college aldaar, lieten ze vele vragen op ons los. Gastheer dit keer was Heemkundekring "Broeder Christophoor".

Samen met zeventien teams gingen we er wedijveren om de eer. De categorieën: paddenstoelen, vogels, vlaggen en de twaalf apostelen was voor ons allen een stevig partijtje om mee te "worstelen".

Maar de 'T.V. programma's van weleer' gingen ons veel beter af. Vandaar onze joker inzet hierbij, die dan menig extra punten moest opleveren! Ook de liedjes van vroeger riepen weer het nodige op. En ja hoor, na de eerste ronde stonden we zowaar bijna aan kop! Helaas we zakten in rangschikking gauw 'n stukje naar benee. Maar we hadden samen veel plezier en zaten daar echt niet mee. Het was een prima quiz, goed verzorgd in een erg leuke ambiance (ja, Heemkundekring "Broeder Christophoor" is hierin heel wat mans).

Gedurende ettelijke uurtjes van gezwoeg, gezweet, gepeins en overleg, was het eindresultaat zeker niet om over te mopperen: net niet op het erepodium, maar een welverdiende vierde plek. Dat vonden wij van Roosendaal dus helemaal nog niet zo gek!

Winnaar “De Honderd Hoeven” uit Hoeven werd gevolgd door de ploeg uit Wouw, “De Vierschaar” en de derde plek ging naar “Klundert”.

Volgend jaar dus naar “De Honderd Hoeven” in Hoeven, die voor de zware taak komen te staan om een nieuwe quiz te organiseren wat zeker niet van ’n leien dakje zal gaan!

Heel tevree gingen we huiswaarts na een avondje teamwork van de bovenste plank

Tot volgend jaar maar weer en voor ieders “heemkundig“- aandeel: heel veel dank!!

VERSLAG EXCURSIE ANTWERPEN OP 16 OKTOBER 2015

De bus haalde de 40 deelnemers op bij Mariadal en bij de Kruiskerk om vanaf daar om 08:20 uur naar Antwerpen te vertrekken. We dronken koffie in het crematorium..... en gingen daarna, verdeeld over twee groepen met gids, aan de wandel over de begraafplaats “**Schoonselhof**”.

Jacques Buermans, als funerair gids en Tamara van de Academie van Hoboken waren onze gidsen. Zij leidden ons eerst langs het kasteel Schoonselhof, dat grondig aan restauratie toe was en waar uitsluitend de administratie van de begraafplaats gehuisvest was. Het landgoed Schoonselhof werd in 1911 gekocht door de gemeente Antwerpen, voor de inrichting tot begraafplaats. Tussen 1936 en 1952 werden diverse begraafplaatsen in de stad opgeheven en belangrijke graven werden verplaatst naar Schoonselhof. Van de 14 begraafplaatsen, die Antwerpen nog heeft, is Schoonselhof als enige een stadsmonument, zodat de grafmonumenten, na afloop van de huurtermijn als monument behouden blijven. Op de begraafplaats kwamen we langs het oude- en het nieuwe columbarium en de gids vertelde, dat Antwerpen het hoogste percentage crematies van België kent, namelijk 77% , oftewel drie op de vier. De urnen worden in het columbarium geplaatst of de as wordt uitgestrooid op een van de strooivelden. De gidsen stonden tijdens de wandeling regelmatig stil bij een graf om uitleg te geven over de betekenis van de diverse afbeeldingen en het verband daarmee met de overledene. Tijdens de

rondgang werden we ook geconfronteerd met de koperdiefstal en de schade aan de monumenten. We liepen over het kunstenaarsveld en stonden stil voor het grafmonument van Karel Verlat, waar Vincent van Gogh in 1886 drie maanden les van kreeg. Ook Hendrik Conscience lag er onder een groot monument. Tot slot liepen we over het ereveld van de stad Antwerpen, waar de gidsen alles wisten te vertellen over het doen en laten van de burgemeesters van de stad. Na twee uur wandelen waren we weer terug voor de lunch, maar de tocht had nog wel een uur langer mogen duren, vanwege de omvang van de begraafplaats en de Vlaamse uitleg van de gidsen, hetgeen de wandeling zeer zeker “verlevendigde”. Vanaf 14:00 uur werden we, na een half uurtje bussen ernaartoe, in de Bourlaschouwborg rondgeleid door een bevlogen gids Fabienne Flack-Arras, die ons zeer deskundig en zeer geanimeerd alles over het theater vertelde. We hingen onze jassen op in de oorspronkelijke vestiaire. Het gebouw werd tussen 1829 en 1834 gebouwd en kostte toen, omgerekend € 30.000,=, en werd door de bescheiden Antwerpenaren ook wel “het Achtste wereldwonder” genoemd. Het heeft van binnen dan ook een sterke gelijkenis met de wereldberoemde Scala van Milaan, terwijl de buitenkant veel mooier is. Achter het schuin oplopende toneel van 25 x 25 meter, bevindt zich de achteringang, wat vroeger een hellend vlak was, waar alle decors en rekwisieten met paard en wagen naar binnen werden gereden. We gingen in de toneeltoren ook naar boven, waarvandaan de decors nog op de originele manier van contragewichten werden voorzien en met touwen werden opgetrokken of neergelaten. We gingen naar de vierde etage, waar zich de engelenbak bevond, die een aparte ingang had vanaf de straat, zodat het plebs gescheiden bleef van het ‘reguliere’ publiek. Van hieruit zagen we het, boven in de zaal, vlak gespannen doek, dat er vanuit de zaal holvormig uitzag. De rondleiding duurde 2½ uur en was zeer interessant. We hadden nog ½ uur, voordat de bus ons zou komen ophalen, dus was er nog even tijd voor een drankje in het café. Daar schoof Karin Baselier van de trappen af en verzwikte haar enkel. Uit voorzorg werd een arts gebeld, de ambulance kwam en constateerde dat er geen beenbreuk was, zodat ze wel met de bus mee

terug kon naar Roosendaal. In de bus bedankte onze reisleader Michel van der Horst nog de chauffeur, zoals hij ook eerder de gidsen heel hartelijk had bedankt voor hun deskundige en fraaie uitleg.

Pieter van Leijsen

SCHRIJVERS GEZOCHT

Wie droomt er niet eens van om een bijdrage voor ons tijdschrift te maken en gepubliceerd te zien. Wie schrijft, die blijft. Of niet soms? Om de continuïteit van ons tijdschrift op wat langere termijn te waarborgen, roept de redactie leden op om (bijzondere) gebeurtenissen in de familiekring of in Roosendaal eens op schrift te zetten en dat aan de redactie voor te leggen. Ook foto's uit particuliere collecties met daarbij een toelichting of een verhaal zijn welkom. Indien nodig is de redactie altijd bereid u daarbij te helpen. Graag contact via Marius Broos, Martinus Nijhofflaan 3, 4707 NJ Roosendaal, e-mail: info@mariusbroos.nl of telefoon (0165-)552983.

ACTIVITEITENPLANNING 2016 HEEMKUNDELKRING

Open huis dagen ,1^e zaterdag van de maand van 10.00 uur tot 12.30 uur

2 januari	2 juli
13 februari (i.v.m. carnaval)	6 augustus
5 maart	3 september
2 april	1 oktober
7 mei	5 november
4 juni	3 december

bestuursvergaderingen (op maandag van 19.30 uur tot 22.00 uur)

18 januari	18 juli
15 februari	15 augustus
14 maart	19 september
18 april	17 oktober
23 mei	21 november
20 juni	19 december

Jaarvergadering

21 maart (+ eventueel lezing of andere activiteit))

Excursies

zaterdag 16 april
zaterdag 23 april
zaterdag 8 oktober
zaterdag 15 oktober

Lezingen

- dinsdag 16 februari (i.s.m. Mastboom Brosens Stichting) onderwerp: Philips
- maandag 11 april
- maandag 31 oktober

STUDIEMIDDAG HISTORISCH-GEOGRAFISCH INFORMATIESYSTEEM

Gratis voor leden van heemkundekringen

Op 29 januari organiseren Erfgoed Brabant, Brabants Heem en de leerstoel regionale geschiedenis de studiemiddag *Historisch-geografisch informatiesysteem en wat kun je ermee?*

Wie greep wil krijgen op de cultuurgeschiedenis van een dorp, stad of regio kan niet meer zonder het opslaan van historisch-geografische informatie, zoals kadastrale gegevens. In het verleden hebben veel kringen gewerkt met Haza-Data. Veel kringen willen graag werken met een digitaal systeem voor het verwerken van ruimtelijke gegevens: kaarten op het scherm met daarachter informatie over wat erop te zien is. Tijdens deze middag willen we Brabantse heemkundigen laten kennismaken met verschillende projecten zoals HISGIS en Aezel en met de gebruiksmogelijkheden ervan. Hoe kun je meedoen en wat is ervoor nodig aan techniek en menskracht? Wat zijn de gebruiks- en toepassingsmogelijkheden? En wat kun je ermee?

(Voor programma van deze dag zie bijlage)